



ETNİK ÇATIŞMALAR

Doç.Dr. Cenker Korhan Demir
Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi
ckdemir@gmail.com

ÖZET

Etnik çatışmalar insanoğlunun kadim sorunlarından biri sayılabilir. Her ne kadar etnisitenin farklı kaynaklara sahip olduğuna yönelik çalışmalar olsa da bireylerin kendilerini bir etnik grup içerisinde hissetmesi onların kimliklerinin oluşmasında yer alan temel etkenler arasında bulunmaktadır. Etnik kimlik algısının oluşmasına müteakip bunun siyasallaşmasına birey/grup, devlet ve uluslararası ortam düzeylerindeki nedenlerin eşlik etmesi neticesinde ortaya çıkan çatışmalar uzun süreli ve yıkıcı olma eğilimindedirler. Ayrıca farklı ülkelere dağılmış aynı etnik gruplarda meydana gelen çatışmalar, bulaşıcılık etkisi nedeniyle bu grupları barındıran diğer ülkeleri de çatışma ortamına çekerek sorunun yaygınlaşmasına sebep olabilirler. Öte yandan, etnik sorunların bastırılarak neticelendirilmeye çalışılması, bitirilmemesinden çok etnik grup algısının kuvvetlenmesine yol açmaktadır. Bu nedenle, etnik kimliklerin farklılıklarının tanınarak yönetilmesi önem kazanmaktadır.

ATIF İÇİN: Demir, Cenker Korhan, “Etnik Çatışmalar”, *Güvenlik Yazıları Serisi*, No.37, Kasım 2019.
https://trguvenlikportali.com/wp-content/uploads/2019/11/EtnikCatismalar_CenkerKorhanDemir_v.1.pdf
DOI: 10.13140/RG.2.2.24896.07686

Bir gruba
aidiyetle
ilişkilendirilen
etnisitenin
kaynaklarıyla
ilgili ilkçilik
(*primordialism*)
ve inşacılık
(*constructivism*)
iki temel
yaklaşım olarak
öne çıkmaktadır.

Bu çalışma, etnik çatışmalarla ilgili kavramsal ve kuramsal tartışmalar ile tarihsel gelişiminin örnekleriyle aktarılmasını ve etnik sorunların sebeplerinin incelenmesini amaçlamaktadır. Etnisite, etnik kimlik ve etnik grup gibi kavramlar bu kapsamda ilk akla gelenler arasındadır. Bir gruba aidiyetle ilişkilendirilen etnisitenin kaynaklarıyla ilgili ilkçilik (*primordialism*) ve inşacılık (*constructivism*) iki temel yaklaşım olarak öne çıkmaktadır.

İlkçiler, etnisitenin doğuştan kaynaklanan doğal ve değişmez özelliklere sahip olduğunu iddia ederler. Bunlar din, dil, doğum yeri gibi unsurlardır ve bu yaklaşımın bazı savunucuları genetik özelliklerle etnik kimlikler arasında da bağ kurarlar. Buna muhalif olan inşacılar göre ise etnisite sosyal bir fenomendir; kimlikler iç içe geçmiştir, üretilmiştir ya da yeni bir forma dönüştürülmüştür. İnşacılık başlığı altında modernleşme ve araçsalcılık (*instrumentalism*) gibi iki alt kategoriye daha yer verilmektedir. Araçsalcılık yaklaşımına göre, siyasi seçkinler ve aydınlar siyasal amaçlara ulaşma yolunda kitlelerin desteğini almak için milliyetçilik ve etnisiteye vurgu yaparlar. Sosyal birliği sağlamak ve güçlendirmek için etnik kimlikle ilgili olan özellikler yeniden keşfedilir, inşa edilir ve güçlendirilir. Modernleşmeci bakış açısına göreyse sanayileşme, toplumları kültürel olarak daha homojen hale getirir, kapitalizm ve matbaa teknolojisi insanların kimlik ve bir gruba ait olma düşüncelerini sürekli pekiştirerek Anderson (2007)'ın tabiriyle 'hayali cemaatler' oluşturur.

Modern etnisite çalışmalarında insanların kendilerini hangi etnik kimliğe ait hissettiklerinin önemli olduğu vurgulanmaktadır. Etnik grup, fiziksel özellikleri ve/ya geleneklerindeki benzerlikler ya da birbirleriyle ortak kökenlerin olduğu konusunda öznel bir inanca sahip olan insan grupları olarak tanımlanabilir (Weber, 2006: 35). Buradan da anlaşılacağı üzere, grubun üyelerinin arasında farklı olduklarına dair bilincin yaygın olarak hissedilmesi önemlidir. Etnik grup, hissedilen bu farklılığı gerçek ya da üretilmiş ortak tarih, soy, din, gelenek ve/ya dile atıf yaparak sağlamlaştırır (Smith, 2002: 57–58). Etnik dokunun oluşmasına, kristalleşmesine ve sürekliliğine yerleşiklik, geçmişe duyulan özlem, din, savaş ve/ya etnik seçilmişlik gibi duygular yardım eder (Smith, 1993: 31–33). Bu gruplar kendilerini bu şekilde tanımladıkça ve çevrelerindeki insan topluluklarından farklılaştıkça sosyal kimlik algısı başlar ve etnik sınırlar oluşur. Burada dikkat çeken hususlardan birisi kişilerin değişmez özellikleriyle sosyo-kültürel özelliklerin etnik grup algısında iç içe geçmesidir.

Şiddet içeren bir saldırının etnik olarak nitelendirilebilmesi için, diğerlerine yönelik etnik düşmanlıkla güdülenmesi, hedeflerin etnik ölçütler ışığında belirlenmesi ve saldırının bir etnik grup adına yapılması gereklidir.

Etnisite kelimesine ‘millet’ kavramının açıklanmasında sıklıkla başvurulur ve hatta çoğunlukla karıştırılarak aynı anlamda kullanılır. Fakat millet, etnik gruplardan birkaç noktada farklılık arz eder. Milletler, coğrafi olarak sınırlanmış, bütün ve siyasal olarak tanınmış bir anavatan üzerindedirler. Etnik gruplar ise daha dağınık ve yaygın bir görünümündedirler. Millet, merkezi bir ekonomik yapıya sahiptir. Etnik gruplarda bu şekilde bir örgütlenmenin varlığından bahsedilemez. Milletler kitle toplumu kültürüne ve bunu yaygınlaştırma araçlarına sahiptirler. Etnik gruplar böyle bir kültürü paylaşırsa da, içeriği doğal yollarla oluşmaktadır. Milletlerin ‘üyelerine’ tanıdığı hakları ve onlardan istediği görevleri aynıdır. Etnik gruplar ise paylaştıkları geleneklerden dolayı bazı gayri resmî hak ve sorumluluklara sahip olsalar da, bunlar milletlerdeki gibi yaygın ve eşit değildir (Smith, 1993: 34).

Bunun yanında, ‘milliyetçilik’ düşüncesinin millet ve etnik gruplara etkisinin farklı olduğu da söylenmelidir. Milletlerde bu ‘ideoloji’ birleştirici yönde etki ederken, etnik gruplarda halen içinde vatandaşlık bağıyla bağlı bulunduğu topluluklardan ayrılma, başka bir deyişle parçalanma düşüncesinin motive edilmesi yönünde ortaya çıkar.

Etnik çatışmalar, etnisitenin siyasallaşmasının bir ürünüdür. Bu açıdan etnik çatışmalar, ‘etnik kategoriler arasında ve genelinde yapılandırılmış/kurumsallaşmış eşitsizlik sistemlerini değiştirme ya da güçlendirme amacıyla etnisiteyi psikolojik ya da kültürel veya toplumsal veri olmaktan çıkarıp, siyasî bir manivela gücü haline getirme’ olarak ifade edilebilir (Baumann, 2006: 62). Şiddet içeren bir saldırının etnik olarak nitelendirilebilmesi için, diğerlerine yönelik etnik düşmanlıkla güdülenmesi, hedeflerin etnik ölçütler ışığında belirlenmesi ve saldırının bir etnik grup adına yapılması gereklidir (Fearon, 2006: 857). Bunun meydana gelmesi için etnik kimliğin gerçek bir tehdit altında olması gerekmez, kimlik oluşturma veya oluşturulmuş bir kimliği canlı tutma gibi hedefleri gerçekleştirmek için tehdidin algılanması yeterli olacaktır. Şiddete yönelme gerçekleştiğinde ise etnisitenin siyasallaşması daha güçlü şekilde devam eder.

Etnik çatışmalar ya da daha geniş bir ifadeyle etnik sorunlar, etnik gruplar arasında silahlı çatışmalar şeklinde ortaya çıkabileceği gibi etnik bir unsur ile devlet arasında da yaşanabilir. Çoğunlukla yoğun şiddetin yaşandığı bu çatışmaların iç savaş formuna dönüştüğü örneklerle karşılaşılmaktadır. Fakat bu, bütün etnik sorunların silahlı çatışmalara dönüşeceği anlamına gelmez. Etnik gruplar arasındaki birçok sorun bu aşamaya gelmeden çözülebilir ya da silahlı çatışmaya dönüşmeden müzmin bir sorun halinde kalabilir. Nitekim, dünya üzerindeki etnik grupların hepsi baskın grupla aynı hakları paylaşmazlar. Yapılan bir çalışmaya göre 116 ülkede yaşayan 275 etnik grup

**Etnik gruplar
geçmişte
yaşadıkları
üzücü olaylara
grup kimliğini
ayakta
tutabilmek için
önem atfederek,
bunları 'seçilmiş
travma' haline
getirebilirler.**

sosyal olarak dezavantajlı durumdadır. Bu, dünyanın yaklaşık %17'sine denk gelmektedir. Nüfus olarak dünyanın ilk 50 büyük ülkesinin sadece 4'ü etnik açıdan dezavantajlı grup ya da gruplara sahip değildir (Cordell ve Wolff, 2011: 93). Dolayısıyla etnik sorunlar düşünülenenden daha yaygın ve geniş bir coğrafyada kendilerini gösterir.

Öte yandan etnik grupların bu talepleri yeni de değildir. Bunlar öncelikle 18. ve 19. yüzyıl Avrupa'sında yoğun olarak görülmüş, ardından Çarlık Rusya'sı, Osmanlı İmparatorluğu ve Avusturya Macaristan İmparatorluğu'nun Birinci Dünya Savaşı ertesindeki dağılma süreçlerinde yeniden ortaya çıkmıştır. Sömürgeciliğin 1960'lı yıllarda çözülmeye başlamasıyla birlikte Afrika ve Asya kıtalarında görülen etnik çatışmalar, 1990'ların başlarında Sovyetler Birliği ve Yugoslavya'nın dağılma süreçlerinde tekrar öne çıkmıştır (Stavenhagen, 1996: 1). Son dönemde, özellikle Soğuk Savaş döneminin bitmesi ile birlikte, silahlı çatışmaların sayısında artış yaşanmıştır. Bir çalışmaya göre, 1946 ile 2001 arasında meydana gelen 225 silahlı çatışmanın 115'i 1989 ile 2001 arasında ortaya çıkmıştır (Gleditsch v.d., 2002: 616, 620). Bunların 50'ye yakını etnik içerikli çatışmadır ve 2003'e kadar ancak 16'sı çözülmüştür (Wolff, 2006: 5).

Bu çalışmanın kapsamına etnik sorunların bütün örneklerini taşımak mümkün değildir. Eski Yugoslavya'nın dağılmasıyla beraber yaşanan sorunlar, Ruanda'da meydana gelen iç savaş, Keşmir sorunu, Sri Lanka'daki Tamil sorunu, Yemen'deki çatışmalar, Çeçenistan'da meydana gelen çatışmalar, Doğu Türkistan Uygur Özerk bölgesinde yaşanan sorunlar, Kanada'nın Quebec bölgesindeki sorunlar ilk akla gelenler arasındadır.

Etnik ayrımcılığın/milliyetçiliğin terörist örgütlerin motivasyonu olarak kullanıldığı örnekler de rastlanılmaktadır. Kuzey İrlanda'da PIRA (*Provisional Irish Republican Army*), İspanya'da ETA (*Euskadi ta Askatasuna*), Sri Lanka'da LTTE (*Liberation Tigers of Tamil Eelam*) bunlar arasında sayılabilir. Türkiye de Osmanlı İmparatorluğu döneminden günümüze kadar etnik motivasyonlu terör örgütü tehdidi ile karşı karşıya kalmıştır. Hınçak, Taşnak ve ASALA (*Armenian Secret Army for the Liberation of Armenia*) geçmişte yaşananlara örnek teşkil ederken, PKK (*Partiya Karkerên Kurdistanê*) sorunu günümüzde halen sıcaklığını korumaktadır.

Etnik çatışmaların sebeplerini üç analiz düzeyinde incelemek mümkündür: Birey ve grup, devlet, uluslararası ortam. Etnik gruplar arasında geçmişte yaşananlar, çatışmaların gelişiminde önemli yere sahiptir. Etnik gruplar geçmişte yaşadıkları üzücü olaylara grup kimliğini ayakta tutabilmek için

Özellikle,
devletlerin
yerleşmiş
demokratik
kurumlara sahip
olmaması
seçkinlerin
taleplerinin
gerçekleşmesini
kolaylaştıracak
ve etnik
milliyetçilik için
elverişli ortam
doğuracaktır.

önem atfederek, bunları ‘seçilmiş travma’ haline getirebilirler. Mağduriyet, incinme ve utanç içeren bu duygular nesilden nesile etnik kimliğin belirleyicisi olarak aktarılırlar. Çoğunlukla tek başına çatışmaların sebebi olmasa da bu hisler çatışmaya duyarlı bir ortamın oluşmasına zemin hazırlarlar. Volkan (2007: 248–251) bu konuyla ilgili en çarpıcı örneklerden birinin Sırpların 1389’daki Kosova yenilgisini ‘seçilmiş travma’ haline getirmesi olduğunu belirtir ve Sırpların kimliklerinin bu travmayla ayakta tutulduğunu iddia eder.

Bazen de etnik gruplar arasında ‘güvenlik ikilemi’ yaşanabilir. Güvenliğini sağlamak amacı ile bir etnik grubun gücünü artırması karşıt etnik grupta kendilerine yönelik saldırganca bir hareket olarak algılanır ve onların da buna karşı hazırlık yapmalarına neden olur (Posen, 1993: 27–29). Özellikle devletlerin güçsüzlüğü durumunda ortaya çıkan bu durum birbirlerini tehdit olarak algılayan grupların karşılıklı silahlanmasına neden olur.

Siyasallaşan etnik grupların başkaldırmalarının sebeplerini inceleyen Robert Gurr (1970: 24-25), ‘görelî yoksunluk’ teorisiyle bu sorunun açıklanmasına katkıda bulunur. Bu yaklaşımda birey ve/ya grupların karşılanmasını hedefledikleri ihtiyaçları, beklentileri ile gerçekleşen ihtiyaçları ve sahip oldukları arasında algıladıkları farklılıklara atıf yapılmaktadır. Yoksunluğun şiddeti, beklenti ile gerçekleşenler arasındaki ayrım büyüdükçe artar. Gruplar bir taraftan eşsiz sosyal ve kültürel özelliklere sahip oldukları yönündeki söylemlerle kimliklerini beslerken, diğer taraftan gerçek hayatta bu kapsamda düşük statüde bulunmaları gerçek ve hayal edilen arasında gerginlik yaşanmasına ve bunun sonucunda çatışma çıkmasına sebep olabilir.

Bazen de etnik gruplar içerisinde sosyal, kültürel, siyasi ya da ekonomik sebeplerle oluşan ‘seçkin’ grupların statüyü koruma istekleri, çatışmaların doğmasına ya da devam etmesine neden olabilir (Gagnon, 1994/95: 134–135). Bu gruplar, iktidardaki güçlerini ve otoritelerini kaybetmemek ya da varlıklarına meşruiyet kazandırmak amacıyla çatışmaların sürükleyicisi rolü oynayabilirler.

Devletlerin demokratikleşme düzeyleri ile çatışma olasılığı araştırılan başka bir konudur. Olgunlaşmış demokrasilerde etnik çatışma olasılığının düşük olduğu savlanırken, henüz demokratik düzenini oturtamamış devletlerde demokratikleşme çabalarının milliyetçi şiddetin ortaya çıkması için fırsat oluşturabileceği iddia edilmektedir (Snyder, 2000: 31). Bu çerçevede etnik farklılıklarının bilincinde olan topluluklar üzerlerindeki baskı kalktıktan sonra etnik milliyetçi akımların büyümesine kapılabilmektedirler.

Bir etnik gruba yapılan baskı sınır ötesinde aynı kimliğe sahip gruplarda milliyetçilik duygularının uyanmasına sebep olabilir. Benzer şekilde, komşu ülkedeki etnik grubun iç savaş sonucu kendi devletine sahip olması da diğer ülkelerdeki aynı etnik grup için çekim noktası oluşturabilir.

Bir devletin demokrasiye geçiş aşamasındayken içinde bulunduğu sosyal ve ekonomik gelişmişlik düzeyi de etnik milliyetçiliğin ortaya çıkmasında önemli rol oynar. Belirli büyüklükte orta sınıfın bulunduğu ve nispeten ortalama gelir düzeyine sahip toplumlarda etnik ayrılıklar ve milliyetçi akımlar daha çok gündeme gelmektedir. Özellikle, devletlerin yerleşmiş demokratik kurumlara sahip olmaması seçkinlerin taleplerinin gerçekleşmesini kolaylaştıracak ve etnik milliyetçilik için elverişli ortam doğuracaktır. Ayrıca modernleşmeyle beraber gelen sosyal iletişim ve hareketliliğin artması da devletlerin siyasî ve idarî olarak, geçmişte yarı özerk halde bulunan, etnik topluluklara ulaşmasına fırsat verir. Bu durum etnik grupların devletle alışageldikleri ve bir kısmı zımni olan yönetsel usul ya da anlaşmalara zarar verebilir. İletişim ve ulaşım teknolojilerindeki gelişme etnik kültürel farkındalığın artmasıyla gruplar arasında ayrımın derinleşmesine de sebep olabilir.

Devletlerin kendi toplumları üzerinde otorite sağlayamamasının etnik çatışmalara yol açabileceği dikkate alınmalıdır. Uluslararası ortamda artan zayıf ya da başarısız devletler bu çatışmaların doğmasına elverişli koşulları oluştururlar. Bu tür devletlerin kendi topraklarında yaşayan etnik gruplar arasında çatışmalar çıkabileceği gibi, bu çatışmaların çevreye yayılma olasılığı da vardır. Bunun yanında, devletlerin otoritelerini baskı unsuru olarak kullanmalarının da bu tip çatışmalara yol açabileceği ya da şiddetlendirebileceği ifade edilmelidir. Yapısal siyasi ve hukuki tedbirlerin yokluğu ya da eksikliği bu yöntemin kullanılmasına zemin hazırlayabilir. Bu kapsamda, devletlerin etnik çatışmalara askeri müdahalede bulunmaları sıklıkla karşılaşılan bir durumdur. Bu tip müdahalelerde erken safhalarda askeri başarı kazanılmadığı durumlarda çatışmaların yoğunluğu artabilmektedir.

Bir devletin içindeki etnik çatışmalar ve etnik ayrılıkçılık hareketleri aynı etnik yapıya sahip komşu ülkelerin güvenliğini de etkileyebilir. Bir etnik gruba baskı yapılması sınırın öte tarafında aynı kimliğe sahip etnik gruplara yansarak milliyetçilik duygularının uyanmasına sebep olabilir. Benzer şekilde, komşu ülkedeki etnik grubun iç savaş sonucunda kendi devletine sahip olması diğer ülkelerdeki aynı etnik grup için çekim noktası oluşturabilir (Brown, 1993: 19–20). Özellikle küreselleşmenin etkisiyle bugün hemen her konu sınırları aşan boyutlarda karşılık bulabilmektedir. Etnik sorunlar bu nedenle ortaya çıktığı sınırların çok ötesine hızlıca yayılabilmektedirler.

Etnik sorunlar, yukarıda ifade edildiği gibi, yeni değildir ve yakında biteceği de beklenmemelidir. Bu anlamda etnik grupların tanınmasının ya da baskı altında tutulmasının her zaman mutlak çözüm olmadığı, aksine başka

sorunların ortaya çıkması için zemin hazırlayabileceği ifade edilmektedir. Bu kapsamda devletler açısından, uluslararası ortamdaki değişimler de dikkate alınarak, etnik grupların farklılıklarını yaşamalarını sağlamaları ortaya çıkabilecek sorunların yönetilebilmesinde önem taşımaktadır.

KAYNAKÇA

Anderson, Benedict (2007). *Hayali Cemaatler*. Çeviren: İskender Savaşır. İstanbul: Metis Yayınları.

Baumann, Gerd (2006). *Çok Kültürlülük Bilmecesi: Ulusal, Etnik ve Dinsel Kimlikleri Yeniden Düşünmek*. Çeviren: Işıl Demirakın. Ankara: Dost Kitabevi.

Brown, Michael (1993). *Ethnic Conflict and International Security*. Princeton: Princeton University Press.

Cordell, Karl ve Stefan Wolff (2011). *Routledge Handbook of Ethnic Conflict*. Londra: Routledge.

Fearon, James D. (2008). "Ethnic Mobilization and Ethnic Violence", Barry R. Weingast ve Donald A. Wittman (der.), *The Oxford Handbook of Political Economy*. Oxford: Oxford University Press, ss. 852-868.

Gagnon, V. P. (1994/1995). "Ethnic Nationalism and International Conflict: The Case of Serbia", *International Security*, Cilt 19 (3), ss. 130-166.

Gleditsch, Nils, Peter Wallensteen, Mikael Eriksson, Margareta Sollenberg ve Havard Strand (2002). "Armed Conflict 1946-2001: A New Dataset", *Journal of Peace Research*, Cilt 39 (5), pp. 615-637.

Gurr, Ted Robert (1970). *Why Men Rebel*. Princeton: Princeton University Press.

Kaufman, Stuart J. (2011). "Ethnicity as a Generator of Conflict", Karl Cordell ve Stefan Wolff (der.), *Routledge Handbook of Ethnic Conflict*. Abingdon: Routledge, ss. 91-102.

Posen, Barry (1993). "The Security Dilemma and Ethnic Conflict", *Survival*, Cilt 35 (1), ss. 27-47.

Smith, Anthony D. (1993). "The Ethnic Sources of Nationalism", Michael E. Brown (der.), *Ethnic Conflict and International Security*. Princeton: Princeton University Press, ss. 27-41.

Smith, Anthony D. (2002). *Ulusların Etnik Kökeni*. Çevirenler: Sonay Bayramoğlu ve Hülya Kendir. Ankara: Dost Kitabevi.

Snyder, Jack (2000). *From Voting to Violence: Democratization and Nationalist Conflict*. New York: W.W. Norton & Company.

Stavenhagen, Rodolfo (1996). *Ethnic Conflicts and the Nation State*. Londra: Macmillan Press.

Volkan, Vamık (2007). *Kimlik Adına Öldürmek: Kanlı atışmalar Üzerine Bir İnceleme*. İstanbul: Everest Yayınları.

Weber, Max (1996). “The Origins of Ethnic Groups”, John Hutchinson ve Anthony D. Smith (der), *Ethnicity*. Oxford: Oxford University Press, ss. 35-40.

Wolff, Stefan (2006). *Ethnic Conflict: A Global Perspective*. Oxford: Oxford University Press.

EK OKUMA

Horowitz, Donald L. (1985). *Ethnic Groups in Conflict*. Berkeley CA: University of California Press.

Taras, Raymond C. ve Rajat Ganguly (2010). *Understanding Ethnic Conflict*. New York: Pearson.

İNTERNET

Minorities at Risk Project, <http://www.mar.umd.edu/>.

The Uppsala Conflict Data Program, <https://www.pcr.uu.se/research/UCDP/>.

FİLM

The Death of Yugoslavia, BBC Belgeseli.



Uluslararası İlişkiler Konseyi (UİK) Derneği, Türkiye’de uluslararası ilişkiler çalışmalarının gelişimine katkıda bulunmak, ilgili alanlarda çalışanları bir araya getirmek ve çalışmalarını desteklemek amacıyla bir grup akademisyen, medya çalışanı ve dışişleri mensubu tarafından 2004 yılında tarihinde kurulmuştur. 2010 yılından beri *International Studies Association (ISA)* ortak kuruluşu ve 2016’dan beri de *Balkan Political Science Association (BPSA)* üyesi olan UİK, iki yılda bir düzenlediği *Uluslararası İlişkiler Çalışmaları ve Eğitimi Kongresi* ile *Güvenlik Akademisi* ve *Dış Politika Akademisi* eğitim programlarını gerçekleştirmektedir. Uluslararası İlişkiler disiplininin Türkiye’deki gelişimine katkı yapmış öğretim üyelerine yönelik *Ustalara Saygı Ödülü* ile genç akademisyenlere yönelik *Teşvik Ödülü* veren UİK, başta *Uluslararası İlişkiler* dergisi ile *Güvenlik Çalışmaları* serisi olmak üzere kapsamlı bir yayım programı ile *Güvenlik Portalı (GP)*, *Türkiye Barışı Koruma Veri Tabanı (TÜBAKOV)*, *Kavram Avcıları* ve *Black Sea Young Reformers Fellowship (BSYRF)* projelerini hayata geçirmiştir.

UİK hakkında daha fazla bilgi almak için, lütfen [web sayfasını](https://www.uik.org.tr) (https://www.uik.org.tr) ziyaret ediniz.



© UİK 2019

Bu çalışmanın telif hakları Uluslararası İlişkiler Konseyi (UİK)’e ait olup, 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca kaynak gösterilerek kısmen yapılacak makul alıntılar dışında, hiçbir şekilde önceden izin alınmaksızın kullanılamaz, yeniden yayımlanamaz. Bu çalışmada yer alan değerlendirmeler yazarına aittir; UİK’in kurumsal görüşünü yansıtmamaktadır.



Güvenlik Yazıları, NATO Kamu Diplomasisi Birimi tarafından desteklenmektedir.

Security Papers are supported by the NATO Public Diplomacy Division.